

Ποίμνιον τοῦ στρατοῦ εἰς τὰ Βοδενά

Δ'.— Η ΣΦΑΓΗ ΤΩΝ ΣΕΡΒΙΩΝ

ΑΠΟ τῆς στιγμῆς, καθ' ἣν ὁ Ἑλληνικὸς στρατὸς ἤρχισε προελαύνων πρὸς τὴν Ἑλασσῶνα, οἱ Τοῦρκοι κάτοικοι τῆς καταληφθέντες ὑπὸ φόβου, διηύθυναν τὰς οικογενεῖας των πρὸς τὰ Σέρβια μὲ τὴν πεποίθησιν ὅτι, καὶ ἂν κατελαμβάνετο ἡ Ἑλασσὼν, θὰ ἦτο ὁμῶς ἀδύνατον ὁ Ἑλληνικὸς στρατὸς νὰ περάσῃ τὰ στενὰ τοῦ Σαραντάπορου καὶ ἐπομένως ὅτι εἰς τὰ Σέρβια αἱ τουρκικαὶ οικογένειαι θὰ ἦσαν ἐν πλήρει ἀσφαλείᾳ.

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον εἶχαν συγκεντρωθῆ εἰς τὰ Σέρβια χίλιαὶ πεντακόσκιαι τουρκικαὶ οικογένειαι, αἱ ὁποῖαι μὲ τὴν πεποίθησιν τῆς νίκης ἐφέροντο μετὰ τραχύτητος καὶ ὑπεροφίας πρὸς τοὺς Ἕλληνας. Τόση δὲ ἦτο ἡ πεποίθησις αὐτῆ, ὥστε νεάνιδες τουρκικῶν οικογενειῶν κατεγίνοντο ὅλην τὴν νύκτα τῆς 8ης πρὸς τὴν 9ην Ὀκτωβρίου νὰ ράπτουν μικρὰς τουρκικὰς σημαίας, μὲ τὰς ὁποίας θὰ προέπεμπον τὸν θριαμβευτὴν τουρκικὸν στρατὸν, ὅταν θὰ ἐπροχώρει ἀπὸ τὸ Σαραντάπορον πρὸς τὰ κάτω διὰ νὰ πλημμυρίσῃ τὴν Θεσσαλίαν καὶ νὰ φθάσῃ μέχρις Ἀθηνῶν.

Ἐν τούτοις τὴν νύκτα τῆς 9ης πρὸς τὴν 10ην Ὀκτωβρίου εἰ πρῶτοι Τοῦρκοι, οἱ ὑποχωροῦντες ἀπὸ τὸ Σαραντάπορον, ἤρχισαν νὰ ἐμφανίζωνται ἔντρομοι πρὸ τῶν Σερβίων. Ταυτοχρόνως φυγάδες ἐνεφανίζοντο καὶ ἀπὸ ἄλλα σημεῖα ἀπὸ τὸν Ἀλιάκμονα, ἀπὸ

τὸ Μόκρον, ἀπὸ τὸ Ράχοβον. Οἱ ὑποχωροῦντες ἀπὸ τὰ διάφορα σημεῖα παρέσυραν μαζί των καὶ τοὺς προκρίτους Ἕλληνας καὶ ἱερεῖς· ἐντὸς τῶν Σερβίων συνελήφθησαν τινές, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ὁ διδάσκαλος Κωνσταντῖνος Κάρπος· ἀπὸ τὸ χωρίον Μεταξᾶ δὲ μετεκομίσθησαν δεμένοι καὶ κοντακιζόμενοι περὶ τοὺς 60 πρόκριτοι Ἕλληνες, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ πέντε ἱερεῖς. Ὅλοι αὐτοὶ ἐρρίφθησαν εἰς τὰς φυλακάς, ἐνῶ οἱ Ἕλληνες κάτοικοι τῆς πόλεως καταληφθέντες ὑπὸ δικαιολογημένων φόδων ἐκλείσθησαν εἰς τὰς οἰκίας των, ἀγνοοῦντες ἂν ἡ ἐπομένη θὰ φέρῃ τὸν θάνατον ἢ τὴν ἐλευθερίαν.

Δὲν ἦτο ὁμοῦς ὀλιγώτερος καὶ τῶν Τούρκων ὁ τρόμος. Ὅταν δὲν ἀπέμεινε πλέον καμμία ἀμφιβολία περὶ τῆς φυγῆς τοῦ Σαρανταπόρου καὶ ὅταν ἀπὸ διάφορα ἄλλα σημεῖα ἤρχισαν νὰ φθάνουν πρὸς τὴν πόλιν φυγάδες οἰκτροί, πανικόβλητοι καὶ καταλασπώμενοι, αἱ τουρκικαὶ οἰκογένειαι ἐτράπησαν πρὸς ὄλας τὰς διευθύνσεις ζητοῦσαι τὴν σωτηρίαν, ἐνῶ οἱ βέηδες τῆς πόλεως συνήρχοντο, διὰ νὰ λάθουν τρομερὰν ἀπόφασιν.

Ν' ἀντισταθῇ ἡ πόλις δὲν ἦτο βεβαίως δυνατόν. Στρατὸν δὲν εἶχε οὔτε ὀχύρωσιν. Ἀλλὰ καὶ ἂν εἶχε, θὰ ἦσαν ἀνωφελῆ μετὰ τὴν ψυχολογικὴν κατάστασιν, εἰς τὴν ὁποίαν εὐρίσκετο ὁ τουρκικὸς στρατός. Ἐπρεπεν ἐπομένως ἡ πόλις νὰ ἐγκαταλειφθῇ. Ἀλλὰ πρὶν ἐγκαταλειφθῇ, ἔπρεπε νὰ ἐκδηλωθῇ ἡ τουρκικὴ βαρβαρότης κατὰ ἀθῶων καὶ ἀόπλων ἀνθρώπων.

Κατεδικάσθησαν λοιπὸν εἰς θάνατον οἱ κρατούμενοι εἰς τὰς φυλακάς Ἕλληνες. Πρὸς τὸ ἑσπέρας ὁ διευθυντὴς τῶν φυλακῶν ἔλαβε διαταγὴν ν' ἀπολύσῃ ὄλους τοὺς κρατούμενους εἰς αὐτὰς Τούρκους, οἱ ὅποιοι ἐξῆλθον ἀμέσως καὶ ἔλαβαν μέρος εἰς τὰ κατόπιν γεγονότα. Μετ' ὀλίγον εἰδοποιοῦντο καὶ οἱ Ἕλληνες φυλακισμένοι νὰ ἐξέλθουν καὶ αὐτοί.

Ἐν μέσῳ δύο στίχων Τούρκων στρατιωτῶν οἱ συλληφθέντες εἰς τὸ Μεταξᾶ, καθὼς καὶ πέντε ἀπὸ τὰ Σέρβια, ὠδηγήθησαν εἰς τὴν πλατεῖαν τοῦ Διοικητηρίου. Ἡ νύξ ἦτο ἀγρία. Ἡ σελήνη ποῦ καὶ ποῦ προέβαλλε μεταξὺ μαύρων νεφῶν, τὰ ὁποῖα ἐκυλίωντο ἀπειλητικὰ εἰς τὰ ὕψη. Βρονταὶ καὶ κεραυνοὶ ἀντήχουν ἀπὸ μακρὰν.

Εἰς τὴν πλατεῖαν τοῦ Διοικητηρίου στρατιῶται καὶ πολῖται ὤρμησαν μετὰ λόγχας, τουφέκια καὶ μαχαίρας κατὰ τῶν ἀόπλων θυμάτων των. Φρικώδης σφαγὴ ἐπῆλθε. Μερικοὶ ἀπὸ τοὺς δυστυχεῖς ἔπεσαν ἀμέσως νεκροί, ἄλλοι ἐν τῇ ἀπελπισίᾳ των ἀπεπειράθησαν νὰ διασπάσουν τὴν ζώνην τοῦ θανάτου ἔστω καὶ ἄοπλοι, ἀλλὰ δὲν τὸ κατώρθωσαν. Τὰ πτώματα ἐστοιβάζοντο τὸ ἐν ἐπὶ τοῦ ἄλλου. Καὶ ὅταν κανεὶς πλέον δὲν ἔμεινεν ὄρθιος, οἱ μὲν στρατιῶται ἀπεμακρύνθησαν εὐχαριστημένοι, ἔμειναν ὁμοῦς μερικοὶ πολῖται καθὼς καὶ οἱ πρὸ ὀλίγου ἀκόμη φυλακισμένοι, οἱ ὁποῖοι ἀπετελείωσαν τὸ ἔργον ἐπὶ πτωμάτων πλέον. Ἐβδομήντα πέντε ὑπῆρξαν τὰ θύματα τῆς σφαγῆς αὐτῆς, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ πέντε ἱερεῖς καὶ ὁ διδάσκαλος Κάρπος. Ἄλλ' ἂν προστεθοῦν καὶ ἄλλοι φόνου διαπρα-

χθέντες εις Μεταξᾶ καὶ εις ἄλλα σημεῖα τοῦ τόπου, τὸν ὁποῖον ἄφηναν πίσω των φεύγοντες οἱ Τούρκοι, ὁ ὀλικὸς ἀριθμὸς τῶν θυμάτων ὑπερέβη τὰ 150.

Ἐν τούτοις τὴν νύκτα τῆς 9ης πρὸς τὴν 10ην Ὀκτωβρίου, ἐνῶ οἱ Τούρκοι εἶχαν ἤδη ἐκκενώσῃ τὴν πόλιν, οἱ δὲ Ἕλληνες κάτοικοι ἦσαν κλεισμένοι ἐν ἀγωνίᾳ εἰς τὰς οἰκίας των, διεδόθη περὶ τὰ ἐξημερώματα ὅτι ὁ Ἑλληνικὸς στρατὸς προσλαύνει. Πραγματικῶς μετ' ὀλίγον αἱ σάλπιγγες ἀνήγγειλαν τὴν ἐμφάνισιν τοῦ ἀπελευθερωτικοῦ στρατοῦ. Εἰς διάστημα δευτερολέπτων ὅλοι οἱ κάτοικοι ἔξαλλοι ἀπὸ χαρᾶν, τρελοὶ ἀπὸ ἐνθουσιασμόν, ἐξῆλθον εἰς προὔπαντησιν τοῦ στρατοῦ, ὁ ὁποῖος εἰσῆρχετο εἰς τὴν πόλιν καὶ τὴν κατελάμβανεν ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως Γεωργίου.

Ἐν τῇ μεταξὺ συγγενεῖς τῶν θυμάτων ἐκδικούμενοι τὴν ἀγρίαν των σφαγὴν, ἔθεσαν πῦρ εἰς τὰς οἰκίας μερικῶν βέηδων, χωρικοὶ δὲ ἐπωφελοῦμενοι τῆς εὐκαιρίας ἐβοήθησαν τὸ ἔργον ἀλλὰ καὶ ταυτοχρόνως προέβησαν εἰς διαρπαγὰς. Οὕτω μέρη τινὰ τῆς πόλεως ἐκάησαν, ἕως ὅτου ὁ Ἑλληνικὸς στρατὸς κατώρθωσε νὰ καταστείλῃ τὸ πῦρ.

Τέλος τὴν πρωτὴν τῆς ἐπομένης 11 Ὀκτωβρίου εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν ὁ Διάδοχος. Ἀποθεωτικὴ ὑπῆρξεν ἡ ὑποδοχὴ τοῦ Ἀρχιστρατήγου. Οἱ κάτοικοι ἔκλαιαν ἐκ χαρᾶς, γέρων δὲ κομισθεὶς εἰς τὸ παράθυρον, ἀφοῦ εἶδε τὸν Διάδοχον περνῶντα, ἐψιθύρισε: «Νῦν ἀπολύεις τὸν δούλον σου, Δέσποτα» καὶ ἀπέθανε.

Οἱ τραυματῖαι . . . τῆς εἰρήνης !

Ὁ Γιάννης. — Κάτι μὲ δεμένο τὸ χέρι σὲ βλέπω, κύριε Κώστα.

Μήπως ἔλαβες μέρος στὸν ἑλληνοτουρκικὸ πόλεμο;

Ὁ Κώστας. — Ὁχι, ἀδελφέ! Ἄλλὰ ἔλαβα μέρος χθὲς τὸ βράδυ εἰς τὴν συνεδρίασιν τοῦ Συλλόγου τῶν εἰρηνοφίλων!..